

Zasady organizacji szkolnych wycieczek krajoznawczych i turystycznych

Rozdział 1

Zasady organizacji szkolnych wycieczek

1. Organizowanie przez szkoły krajoznawstwa i turystyki ma na celu w szczególności:
 - 1) poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii;
 - 2) poznawanie kultury i języka innych państw;
 - 3) poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego;
 - 4) wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania;
 - 5) upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży zasad ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody;
 - 6) podnoszenie sprawności fizycznej;
 - 7) poprawę stanu zdrowia dzieci i młodzieży pochodzących z terenów zagrożonych ekologicznie;
 - 8) upowszechnianie form aktywnego wypoczynku;
 - 9) przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym w ramach profilaktyki uniwersalnej;
 - 10) poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.
2. Organizowanie krajoznawstwa i turystyki odbywa się w następujących formach:
 - 1) wycieczki przedmiotowe – inicjowane i realizowane przez nauczycieli w celu uzupełnienia obowiązującego programu nauczania, w ramach danego przedmiotu lub przedmiotów pokrewnych;
 - 2) wycieczki krajoznawczo-turystyczne, w których udział nie wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych;
 - 3) imprezy krajoznawczo-turystyczne, takie jak: biwaki, konkursy, turnieje;
 - 4) imprezy turystyki kwalifikowanej i obozy wędrownie, w których udział wymaga od uczestników przygotowania kondycyjnego i umiejętności specjalistycznych, w tym posługiwania się specjalistycznym sprzętem;
 - 5) imprezy wyjazdowe – związane z realizacją programu nauczania, takie jak: zielone szkoły, szkoły zimowe, szkoły ekologiczne.
3. Organizację i program wycieczek oraz imprez dostosowuje się do wieku, zainteresowań i potrzeb uczniów, ich stanu zdrowia, sprawności fizycznej, stopnia przygotowania i umiejętności specjalistycznych.
4. Obozy wędrownie organizuje się po trasach przygotowanych przez podmioty działające w zakresie turystyki kwalifikowanej.
5. Przy ustalaniu bazy noclegowej dla uczestników wycieczek i imprez uwzględnia się istniejącą bazę szkolnych schronisk młodzieżowych.
6. Szkoła może organizować wycieczki i imprezy zagraniczne w formach, o których mowa w ust. 2 pkt. 1 – 4. Zgodę na ww. wycieczki i imprezy wyraża dyrektor szkoły po zawiadomieniu organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Zawiadomienie to zawiera w szczególności:
 - 1) nazwę kraju;
 - 2) czas pobytu;
 - 3) program pobytu;
 - 4) imię i nazwisko kierownika oraz opiekunów.
7. Udział uczniów w wycieczkach i imprezach wymaga pisemnej zgody ich przedstawicieli ustawowych.
8. W wycieczkach i imprezach nie mogą brać udziału uczniowie, w stosunku do których istnieją przeciwwskazania lekarskie.
9. Organizator może odmówić udziału w wycieczce i imprezie uczniowi, wobec którego istnieją zastrzeżenia natury wychowawczej oraz który został ukarany za naruszanie postanowień statutu szkoły.
10. Wycieczkę lub imprezę przygotowuje się pod względem programowym i organizacyjnym, a w szczególności:
 - 1) ustala się cele oraz program wycieczki; wskazane jest, by w całym cyklu szkolnej edukacji najpierw organizować wycieczki i imprezy po regionie dolnośląskim, a dopiero potem w inne regiony i ew. zagraniczne;
 - 2) dokonuje się rezerwacji noclegów dla uczestników wycieczki; obowiązuje uzyskanie przed wycieczką pisemnego potwierdzenia dokonania rezerwacji;
 - 3) dokonuje się rezerwacji wstępu do obiektów tego wymagających;
 - 4) dokonuje się rezerwacji przewodników po zwiedzanym terenie i obiektach; wycieczka musi mieć przewodnika właściwego ze względu na zwiedzany teren lub obiekt:
 - a) górskiego, gdy program wycieczki przewiduje wycieczki piesze lub narciarskie poza obszarem miejscowości na obszarach górskich: Beskidów, Pogórza Karpackiego, Tatr i Podtatrza, Sudetów i Przedgórze Sudeckiego;
 - b) przewodnika terenowego (lub miejskiego w strefie podmiejskiej miast wymienionych wyżej), gdy program wycieczki przewiduje zwiedzanie parku narodowego, parku krajobrazowego, rezerwatu przyrody, obszaru objętego szczególnymi przepisami prawa miejscowego w zakresie ochrony zdrowia i życia, a także muzeów i obiektów zabytkowych, w których nie oprowadza uprawniony pracownik;
 - 5) ustala się kosztorys wycieczki z uwzględnieniem dofinansowania przez Radę Rodziców oraz z innych źródeł;
 - 6) dokonuje się zbiórki odpłatności za wycieczkę od uczestników;
 - 7) ustala się obowiązkowy ekwipunek indywidualny i zbiorowy.
11. Wszyscy uczestnicy wycieczki lub imprezy przed jej rozpoczęciem zostają poinformowani o ustaleniach, o których mowa w pkt. 10.
12. Program wycieczki lub imprezy organizowanej przez szkołę, listę uczestników (wraz z numerami telefonów rodziców), imię i nazwisko kierownika oraz liczbę opiekunów zawiera karta wycieczki lub imprezy, którą zatwierdza dyrektor szkoły.
13. Dyrektor szkoły wyznacza kierownika wycieczki lub imprezy spośród pracowników pedagogicznych szkoły o kwalifikacjach odpowiednich do realizacji określonych form krajoznawstwa i turystyki. Kierownikiem wycieczki lub imprezy może być także inna, wyznaczona przez dyrektora szkoły, osoba pełnoletnia, która:
 - 1) ukończyła kurs kierowników wycieczek szkolnych;
 - 2) jest instruktorem harcerskim;
 - 3) posiada uprawnienia przewodnika turystycznego, przewodnika lub instruktora turystyki kwalifikowanej lub pilota wycieczek.
14. Kierownikiem obozu wędrownego (ust. 2 pkt. 4), może być osoba po ukończeniu kursu dla kierowników obozów wędrownych lub posiadająca uprawnienia wymienione w ust. 13 pkt. 3.
15. Kierownikiem imprezy turystyki kwalifikowanej (ust. 2 pkt. 4) może być osoba posiadająca uprawnienia wymienione w ust. 13 pkt. 3 bądź stopień trenera lub instruktora odpowiedniej dyscypliny sportu.

16. Uczestnikiem wycieczki lub imprezy zagranicznej może być osoba ubezpieczona od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.
17. Kierownik wycieczki lub imprezy w szczególności:
 - 1) opracowuje program i harmonogram wycieczki lub imprezy;
 - 2) opracowuje regulamin i zapoznaje z nim wszystkich uczestników, ich rodziców i opiekunów wycieczki;
 - 3) zapewnia warunki do pełnej realizacji programu i regulaminu wycieczki lub imprezy oraz sprawuje nadzór w tym zakresie;
 - 4) zapoznaje uczestników z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnia warunki do ich przestrzegania;
 - 5) określa zadania opiekuna w zakresie realizacji programu, zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestnikom wycieczki lub imprezy;
 - 6) nadzoruje zaopatrzenie uczestników w sprawny sprzęt i ekwipunek oraz apteczkę pierwszej pomocy;
 - 7) organizuje transport, wyżywienie i noclegi dla uczestników;
 - 8) dokonuje podziału zadań wśród uczestników;
 - 9) dysponuje środkami finansowymi przeznaczonymi na organizację wycieczki lub imprezy;
 - 10) dokonuje podsumowania, oceny i rozliczenia finansowego wycieczki lub imprezy po jej zakończeniu.
18. Opiekunem wycieczki lub imprezy może być nauczyciel albo, po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły, inna pełnoletnia osoba.
19. Opiekun w szczególności:
 - 1) sprawuje opiekę nad powierzonymi mu uczniami;
 - 2) sprawdza stan liczbowy uczniów przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego;
 - 3) współdziała z kierownikiem w zakresie realizacji programu wycieczki lub imprezy;
 - 4) sprawuje nadzór nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa;
 - 5) nadzoruje wykonywanie zadań przydzielonych uczniom;
 - 6) wykonuje inne zadania zlecone przez kierownika wycieczki.
20. Kierownikiem lub opiekunem uczniów biorących udział w wycieczce lub imprezie zagranicznej może być osoba znająca język obcy w stopniu umożliwiającym porozumienie się w kraju docelowym, jak również w krajach znajdujących się na trasie planowanej wycieczki lub imprezy.
21. Przy organizacji zajęć i wycieczek poza terenem szkoły liczbę opiekunów oraz sposób organizowania opieki ustala się uwzględniając wiek, stan zdrowia, a także specyfikę zajęć i wycieczek oraz warunki, w jakich będą się one odbywać. Zasadniczo liczba osób sprawujących opiekę nad uczniami – uczestnikami wycieczki, imprezy turystyki kwalifikowanej, imprezy wyjazdowej lub obozu odbywających się poza terenem szkoły powinna być następująca:
 - 1) na wycieczce lub imprezie odbywającej się we Wrocławiu – co najmniej 1 osoba na oddział;
 - 2) na imprezach, wycieczkach i obozach poza Wrocławiem – co najmniej 2 osoby na oddział;
 - 3) na imprezach turystyki kwalifikowanej, obozach wędrownych, obozach i imprezach wysokogórskich, kajakarskich, żeglarskich i wioślarskich – co najmniej 1 osoba nad grupą do 10 uczniów;
 - 4) na obozach stałych specjalistyczno-sportowych – co najmniej 1 osoba nad grupą do 20 uczniów.
22. Młodzieżowi organizatorzy turystyki wspomagają kierownika wycieczki (imprezy) oraz opiekunów w fazie przygotowań organizacyjnych do wycieczki, jak również podczas realizacji poszczególnych punktów programu wycieczki.
23. Niedopuszczalne jest prowadzenie wycieczek z młodzieżą podczas burzy, śnieżycy, gołoledzi oraz w warunkach zagrożenia lawinowego (stopnia od 1 do 5).
24. Korzystanie przez uczestników wycieczek, imprez i obozów z kąpielisk oraz sprzętu wodnego pływającego może odbywać się wyłącznie za zgodą kierownika wycieczki i zgodnie z przepisami o warunkach bezpieczeństwa osób pływających, kąpiących się i uprawiających sporty wodne.
W szczególności:
 - 1) kąpiel może odbywać się wyłącznie na terenie strzeżonych kąpielisk (pływalni) i tylko wtedy, gdy sygnalizacja dopuszcza kąpiel (wywieszona jest biała flaga);
 - 2) przed kąpielą kierownik wycieczki zapoznaje uczestników z regulaminem kąpieliska, a także uzgadnia z kierownikiem kąpieliska warunki bezpiecznego korzystania z kąpieliska;
 - 3) opiekunowie każdorazowo kontrolują liczbę osób wchodzących i wychodzących z akwenu wodnego; liczba kąpiących się jednocześnie uczestników wycieczki nie może przekroczyć 15 osób;
 - 4) kąpiącym zapewnia się po stały nadzór ratownika i ustawiczny nadzór opiekunów;
 - 5) niedopuszczalne jest wypływanie poza strefę przeznaczoną do kąpeli;
 - 6) kajaki i łodzie, z których korzystają uczestnicy wycieczki, muszą być wyposażone w sprzęt ratunkowy;
 - 7) niedopuszczalne jest używanie łodzi i kajaków podczas silnych wiatrów.
25. Działalność szkoły w zakresie krajoznawstwa i turystyki, w tym koszty przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia kierowników i opiekunów wycieczek, imprez lub obozów, może być finansowana ze środków pozabudżetowych, a w szczególności:
 - 1) z odpłatności uczniów biorących udział w wycieczce lub imprezie;
 - 2) ze środków pochodzących z działalności samorządu uczniowskiego i organizacji młodzieżowych działających na terenie szkoły;
 - 3) ze środków wypracowanych przez uczniów;
 - 4) ze środków przekazanych przez radę rodziców lub radę szkoły, a także osoby fizyczne i prawne.

Rozdział 2

Regulamin wycieczki szkolnej

1. Każdy wyjeżdżający na wycieczkę winien uzyskać zgodę swojego przedstawiciela ustawowego, wychowawcy oraz dyrekcji szkoły.
2. Uczestnik wycieczki dba o posiadanie przy sobie ważnej legitymacji szkolnej oraz odpowiedniego ekwipunku, a w tym: zmiennej obuwia, zapasowych skarpet, ciepłej odzieży, okrycia głowy, okrycia przeciwdeszczowego i niezbędnych przyborów toaletowych.
3. Uczestnicy wycieczki aktywnie biorą udział w jej przygotowaniu i realizacji, dążąc do osiągnięcia jej celów.
4. Uczestnicy wycieczki zachowują się kulturalnie, dbają o czystość w miejscach swego przebywania, szanują przyrodę i zabytki.
5. Uczestnicy wycieczki nie oddalają się od grupy bez zezwolenia kierownika lub opiekuna wycieczki (dotyczy to również środków lokomocji). Niedopuszczalne jest oddalanie się od wycieczki na tzw. czas wolny.
6. Uczestnicy przestrzegają wszelkich terminów czasowych na wycieczce.

7. Niedopuszczalne jest w czasie wycieczki spożywanie alkoholu, palenie papierosów, e-papierosów, używanie środków odurzających lub narkotyków, a także ich posiadanie i kupowanie.
8. Uczestnicy wycieczki dbają o przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych na trasie (zwłaszcza w lesie) i w obiekcie noclegowym. Używanie grzałek elektrycznych i świeczek odbywa się za zgodą kierownika wycieczki.
9. W obiekcie noclegowym:
 - 1) uczestnicy wycieczki zapoznają się z regulaminem obiektu i przestrzegają go; dotyczy to w szczególności ciszy nocnej od 22⁰⁰ do 6⁰⁰; w godzinach tych wszyscy przebywają w swoich pokojach. W uzasadnionych przypadkach wynikających z programu wycieczki możliwe jest wprowadzenie ciszy nocnej w innych godzinach za zgodą kierowniczkę obiektu;
 - 2) uczestnicy wycieczki dbają o sprzęt i wyposażenie obiektu; wszelkie nieprawidłowości lub uszkodzenia zaistniałe przed przybyciem wycieczki zgłaszają natychmiast kierownikowi wycieczki; uczestnicy ponoszą materialną odpowiedzialność za szkody powstałe z ich winy;
 - 3) opiekun grupy lub kierownik kontroluje uczestników w ich pokojach celem stwierdzenia warunków wypoczynku oraz przestrzegania regulaminu wycieczki;
 - 4) po noclegach uczestnicy wycieczki pozostawiają pomieszczenia uprzątnięte – jest to miarą turystycznej kultury.
10. Opiekun (kierownik) wycieczki sprawdza stan liczbowy uczniów przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do punktu docelowego; na początku wycieczki sprawdza obecność uczniów wg listy.
11. Kierownikowi wycieczki lub opiekunowi grupy nie wolno zostawić młodzieży bez opieki tak na trasie, jak i w miejscu noclegu.
12. Przy korzystaniu ze środków lokomocji:
 - 1) jeden z opiekunów wsiada jako pierwszy, drugi jako ostatni;
 - 2) uczestnicy wycieczki zachowują szczególną ostrożność.
13. Każdą chorobę lub dolegliwość uczestnicy zgłaszają kierownikowi wycieczki lub opiekunowi.
14. We wszelkich sytuacjach nieunormowanych niniejszym regulaminem uczestnicy stosują się do poleceń kierownika wycieczki.
15. W razie nieprzestrzegania niniejszego regulaminu kierownik ma prawo przerwać wycieczkę lub zastosować w stosunku do uczestnika inne kary, zgodnie ze statutem szkoły.

